

KWVC-uv

Kwaliteitscentrum Uiterlijke Verzorging

**PRAKTIJKEXAMEN
'BINDWEEFSELMASSAGE'**

Versie voor de examenkandidaat

**Specialisatie
Juli 202**

© Copyright 2022 KWC-uv

Behoudens uitzonderingen door de wet gesteld mag, zonder schriftelijke toestemming van het KWC-uv, niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of anderszins, hetgeen ook van toepassing is op de gehele of gedeeltelijke bewerking

Voorbehoud aansprakelijkheid

Aan deze uitgave is de uiterste zorg besteed. Voor eventuele (druk) fouten en onvolledigheden aanvaard KWC-uv geen aansprakelijkheid. Voor verbeteringen van de opgenomen gegevens houdt KWC-uv zich gaarne aanbevolen.

PRAKTIJKEXAMEN 'BINDWEEFSELMASSAGE'

Inleiding

Bij het kwaliteitscentrum Uiterlijke Verzorging kunnen kunt u examens doen voor de specialisatie bindweefselmassage. Dit examen bestaat uit een theorie- en een praktijkexamen*. Het behalen van beide examens geven u recht op het diploma voor de specialisatie bindweefselmassage.

In dit document wordt het praktijkexamen voor de specialisatie bindweefselmassage beschreven. U vindt een korte beschrijving van de werkwijze, de opdracht die u kunt verwachten en hoe de beoordeling plaatsvindt. Ook is het format voor het analyse- en behandelplan toegevoegd. Tot slot vindt u in de bijlagen, ter informatie, de formulieren die bij de beoordeling worden gebruikt.

*NB. Het maakt niet uit in welke volgorde de examens worden afgenomen. U kan ook praktijkexamen doen als het theorie-examen nog niet is afgenomen. Het is wel van belang dat u tijdens het praktijkexamen op de hoogte bent van de onderliggende theorie en deze kan toepassen.

Werkwijze

Het praktijkexamen

Het praktijkexamen is een toets in een realistische (authentieke) context, waarmee wordt vastgesteld of u de eindexameneisen in voldoende mate beheerst en geïntegreerd weet toe te passen. U slaagt voor het praktijkexamen als u aan alle cruciale beoordelingscriteria heeft voldaan. Met behulp van het praktijkexamen worden niet alleen resultaten beoordeeld, maar ook de gevolgde aanpak (proces) en uw beroepshouding.

Assessoren

Bij het praktijkexamen zijn twee assessoren uit de branche aanwezig uit de assessorenpool van het KWC-uv. Zij zijn verantwoordelijk voor de beoordeling van het praktijkexamen. Vanuit hun inhoudelijke professionaliteit zorgen zij voor een adequate beoordeling van de kandidaten die praktijkexamen doen.

Medewerker KWC-uv

Daarnaast is er een medewerker van het KWC-uv aanwezig die zorgt voor de organisatie van het examen en het oplossen van eventuele problemen en/ of calamiteiten in het proces. De medewerker KWC-uv ontvangt u, schrijft u in en begeleidt u op het juiste tijdstip naar de examenruimte.

Als er eventuele vragen of problemen van organisatorische aard zijn zorgt de medewerker KWC-uv voor een adequate oplossing zodat het examen volgens procedure doorgang kan vinden.

Tijdsduur en groepsgrootte

Er worden per dag maximaal vier groepen van vijf á zes examenkandidaten tijdens het praktijkexamen geëxamineerd. Het praktijkexamen duurt in totaal maximaal 90 minuten (anderhalf uur)

- **5 minuten** voor het **wisselen van modellen en loting te masseren gebied**. In deze tijd leggen de kandidaten hun materiaal klaar.
- **70 minuten** voor het **uitvoeren van de examenopdracht (behandeling)** door de kandidaten:
  - o Voorbereiden van de behandeling:
    - klaarleggen van materiaal
    - installeren van de cliënt
    - opstellen van een analyse- en behandelplan
    - uitvoeren segmentaal onderzoek
  - o Uitvoeren van de behandeling:
    - uitvoeren voorbereidende massage (segmentaal rug)
    - uitvoeren bindweefselmassage (lokaal) zonder tussenstof op een van de volgende gebieden:
      - o gezicht / hals / decolleté (waarbij decolleté geen verplicht onderdeel is)
      - o buik
      - o bovenbenen (naar eigen voorkeur voorkant of achterkant van beide benen masseren)
(de totale massage zelf duurt minimaal 30 en maximaal 45 minuten)
  - o Afronden van de behandeling:
    - informeren en adviseren over (thuis)verzorging
- **15 minuten** voor de **afronding** van het examen: de assessoren stellen per kandidaat een eindbeoordeling op en delen de uitslag geslaagd/niet geslaagd per kandidaat mee. Bij een onvoldoende geven de assessoren feedback op de eindbeoordeling.

Praktische gang van zaken

Ontvangst

U wordt ontvangen en ingeschreven door de medewerker KWC-uv. U legitimeert uzelf met een geldig legitimatiebewijs (bijv. paspoort of rijbewijs) en krijgt een examennummer toegewezen. De medewerker KWC-uv begeleidt u op het juiste tijdstip naar de examenruimte. Aldaar krijgt u verdere informatie over de gang van zaken tijdens het examen.

Wisselen modellen en loting te masseren gebied

Elke examenkandidaat zorgt voor een (eigen) model voor het praktijkexamen. Voorafgaand aan de uitvoering van de examenopdracht worden de modellen onderling gewisseld. De wijze waarop gewisseld wordt bepalen de assessoren voorafgaand aan het examen. Indien nodig kunnen beide assessoren besluiten dat een kandidaat op het eigen model de behandeling moet uitvoeren (bijvoorbeeld in geval van een zeer moeilijke huid). De overige modellen wisselen dan wel. Tevens wordt het te masseren lokale onderdeel geloot.

Uitvoeren van de examenopdracht (de behandeling)

Tijdens elk praktijkexamen van 90 minuten doen 5 á 6 kandidaten tegelijkertijd examen in één ruimte (lees: salon), ieder met een toegewezen model. U voert een bindweefselmassage uit waarbij u de verschillende werkzaamheden zelfstandig uitvoert. Alle werkzaamheden worden tijdens het examen beoordeeld door twee assessoren die onafhankelijk van elkaar beoordelen. Hierbij maken de assessoren gebruik van beoordelingsformulieren.

Als er tijdens het examen een kritische situatie (gevaar) ontstaat, zodat de (huid van de) cliënt teveel/onnodig wordt beschadigd, dan hebben de assessoren de mogelijkheid om in te grijpen tijdens het examen. Na een ingreep van de assessoren kunt u niet verder werken en dient de uitvoering van het examen te worden beëindigd.

Vragen voor en na uitvoering van de examenopdracht

Voor en na uitvoering van de massagebehandeling kunnen de assessoren vragen aan u stellen ter verduidelijking van de keuzes die u maakt. Hierbij kunt u bijvoorbeeld vragen verwachten over uw analyse, de keuzes die u in het behandelplan hebt gemaakt of over het advies dat u de cliënt hebt gegeven. Het zijn geen vragen over de theorie, maar over de praktische uitvoering. Het doel is dat u moet kunnen uitleggen wat u doet, welke werkwijze en/of producten u hanteert en waarom. Zo krijgen de assessoren een compleet beeld van uw werkwijze en kunnen zij de beoordeling zo zuiver mogelijk maken. Wees er dus op voorbereid dat u vragen kunt verwachten voorafgaand aan of na afloop van de examenopdracht! Het is niet wenselijk om tijdens de massagebehandeling vragen te stellen aangezien dit storend kan werken op het massageproces en de concentratie van de kandidaat.

Het kan ook voorkomen dat de assessoren weinig tot geen vragen stellen. U hoeft zich dan geen zorgen te maken. Dan is alles duidelijk en kunnen zij aan de hand van wat u heeft laten zien tijdens de opdracht een beoordeling geven.

Beoordelen tijdens het praktijkexamen

Tijdens de examenopdracht maken de assessoren, onafhankelijk van elkaar, een beoordeling en noteren deze beoordeling op de daarvoor bestemde beoordelingsformulieren. Deze individuele beoordeling vindt altijd plaats tijdens het examen. Praktisch gezien zal dit aan het einde van de examenopdracht zijn zodat de assessoren voldoende informatie hebben verzameld om de beoordeling adequaat te kunnen maken.

Eindbeoordeling

Vervolgens bespreken de assessoren de individuele beoordelingen met elkaar en maken zij gezamenlijk een eindbeoordeling op het formulier 'eindbeoordeling'. U kunt tijdens deze bespreking even bijkomen van het examen en wachten totdat de assessoren u uitnodigen voor het meedelen van de einduitslag.

Mondelinge toelichting op de eindbeoordeling

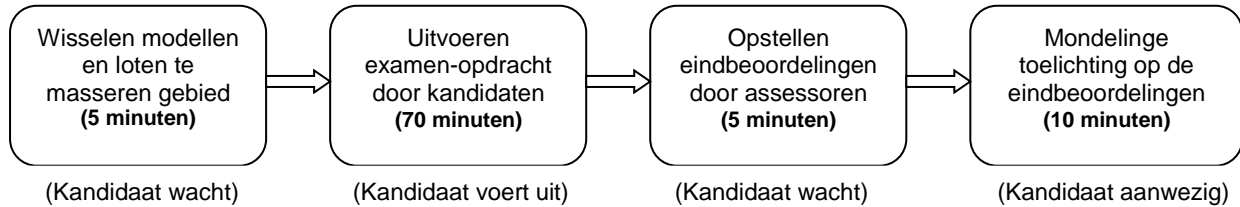
Als de assessoren de eindbeoordeling per kandidaat hebben gemaakt, krijgt u de uitslag 'wel/niet geslaagd' meegedeeld. Bij een 'onvoldoende' beoordeling lichten de assessoren de eindbeoordeling kort toe. Dit gesprek zal per kandidaat ongeveer 2 minuten duren. De eindbeoordeling staat voorafgaand aan het feedbackgesprek **vast**. Een beoordeling 'geslaagd' kan **niet** wijzigen in 'niet geslaagd', evenals een beoordeling 'niet geslaagd' tijdens dit gesprek **niet** kan wijzigen in 'geslaagd'. Het eind cijfer staat ook vast. Er is **geen** ruimte/tijd voor discussie. Als u het niet eens bent met de uitslag kunt u eventueel bezwaar maken volgens de klachtenprocedure.

Het is niet de bedoeling dat de assessoren tijdens het toelichten van de eindbeoordeling vragen stellen over het vertoonde gedrag. Hiervoor is tijdens het praktijkexamen gelegenheid geweest. Tevens is het ook niet de bedoeling dat u tijdens het gesprek een toelichting geeft op het vertoonde gedrag, tenzij de assessoren daar echt specifiek naar vragen. Bijvoorbeeld in een uitzonderingssituatie, als de assessoren een gedeelde mening hebben en hierover nog opheldering aan u willen vragen.

Afronding

U krijgt de uitslag ook schriftelijk meegedeeld, binnen twee weken na de praktijkexamenperiode. Als u bent geslaagd wordt tevens het diploma toegestuurd. Als u niet bent geslaagd kunt u her-examen doen tijdens de volgende examenperiode. Voor praktische informatie kunt u terecht bij de medewerker KWC-uv.

De werkwijze:

Beschikbare examenmiddelen

Tijdens het praktijkexamen wordt gewerkt met benodigde materialen.

Het KWC verzorgt:

- format analyse en behandelplan
- pedaalemmer
- deken om het model toe te dekken

De kandidaat verzorgt zelf:

- producten
- handdoeken/ stoelhoes
- werkkleding

Randvoorwaarden

Randvoorwaarden uitvoering

Voor het praktijkexamen gelden de volgende randvoorwaarden ten aanzien van de uitvoering:

- I. De bindweefselmassage wordt uitgevoerd op een van de volgende gebieden:
  - gezicht/ hals/decolleté (waarbij decolleté geen verplicht onderdeel is)
  - buik
  - bovenbenenHet gebruik van tussenstof is niet toegestaan: Voorafgaand aan de behandeling wordt een segmentaal onderzoek op de rug uitgevoerd.
- II. De examenkandidaat en het model dienen beide over de fysieke mogelijkheden voor de uit te voeren handelingen te beschikken;
- III. De examenkandidaat dient te handelen volgens de algemene hygiëne van de Code van de Schoonheidsspecialist.
- IV. Het model dient te voldoen aan de volgende specifieke voorwaarden:
  - a. Het model dient met een gereinigd gezicht op het examen aanwezig te zijn;
  - b. Het mannelijk model mag geen snor of baard dragen;
  - c. Het model spreekt Nederlands;
  - d. Bij het model zijn geen contra-indicaties aanwezig;
  - e. Het model heeft op het te behandelen gebied geen cosmetisch (chirurgische) ingreep ondergaan 2 maanden of korter voor examendatum;
  - f. Het model dient bereid te zijn de opgedragen behandeling te ondergaan;
  - g. Wanneer het model jonger dan 16 jaar is, dient het model een toestemmingsformulier van een ouder/verzorger te overleggen.
- V. Een examenkandidaat of model die te laat komt, kan niet meer deelnemen aan het praktijkexamen.

De examenopdracht

Hieronder volgt de examenopdracht die u gaat uitvoeren.

Wat gaat u doen?

In dit praktijkexamen gaat u bij een cliënt een bindweefselmassage uitvoeren. U voert de behandeling uit alsof u in de salon werkt en schoonheidsspecialist bent. Uw 'cliënt' behandelt u ook als cliënt. De behandeling voert u efficiënt, volgens het behandelplan en binnen de gestelde tijd (70 minuten) uit.

Er wordt van u verwacht dat u het praktijkexamen geheel zelfstandig uitvoert. Wanneer er zich problemen voordoen, lost u die zelf op een professionele manier op.

Welke stappen doorloopt u?

In het kort doorloopt u de volgende stappen tijdens de uitvoering van de opdracht:

Stap 1 Voorbereiden van de behandeling

U ontvangt de cliënt en laat de cliënt plaatsnemen. U stelt de cliënt op haar/zijn gemak.

U verricht onderzoek op de rug en maakt een analyse. U stelt de prioriteiten in de behandeling vast en verwerkt dit in een behandelplan. U geeft in begrijpelijk taal uitleg over het behandelplan en geeft een prognose van de behandelduur.

U plant de behandeling en legt alle benodigdheden klaar.

Stap 2 Uitvoeren van de behandeling

Voor aanvang van de behandeling vertelt u de cliënt wat u gaat doen en voert u een voorbereidende segmentale en lokale massage uit. Tijdens de behandeling werkt u op basis van het door u ingevulde behandelplan, gaat u efficiënt om met de tijd en middelen en blijft u rustig onder druk. U past diverse verplichte massagetechnieken toe. U stelt uw cliënt centraal en reageert oplossingsgericht op wensen, klachten en vragen van de cliënt. U bewaakt de kwaliteit van het proces en resultaat van uw werk voortdurend en werkt veilig en hygiënisch. U herkent risicovolle situaties en neemt adequate maatregelen om complicaties te voorkomen. Tijdens de behandeling vertelt u de cliënt in begrijpelijke taal wat u aan het doen bent. U sluit de behandeling af door de bij de methode passende nabehandeling toe te passen.

Stap 3: Afronden van de behandeling

Na afloop evalueert u de behandeling en stelt zo nodig ook het behandelplan bij. U geeft de cliënt adviezen voor thuisverzorging. U helpt de cliënt uit de behandelstoel en neemt afscheid. U maakt de werkplek in orde voor de behandeling van de volgende cliënt.

Als u met alles klaar bent, levert u uw analyse- en behandelplan in bij één van de assessoren.

De beoordeling

De resultaten van uw examenopdracht worden eerst door beide assessoren apart beoordeeld, tijdens het examenmoment. Als de examenopdracht is voltooid overleggen beide assessoren over hun individuele beoordelingen. Op basis van de twee individuele beoordelingen maken de assessoren samen één eindbeoordeling.

Beoordelingsformulieren

Bij het beoordelen van het praktijkexamen maken de assessoren gebruik van beoordelingsformulieren. Voor de individuele beoordeling tijdens het praktijkexamen gebruiken de assessoren het 'beoordelingsformulier tijdens praktijkexamen' (zie bijlage). Op dit formulier wordt per onderdeel aangegeven of u hieraan voldoet tijdens het praktijkexamen.

Na afloop van de examenopdracht vullen de twee assessoren één eindbeoordeling per examenkandidaat in. Voor onderdelen die niet in orde waren vullen de assessoren een korte onderbouwing in op het bijbehorende beoordelingsprotocol (zie bijlage). Na afloop van het examen worden de formulieren gearhiveerd door de medewerker KWC-uv.

De beoordelingssystematiek

Op het beoordelingsformulier staat beschreven welke onderdelen worden beoordeeld. Deze onderdelen zijn gebaseerd op de meest recente 'Exameneisen Bindweefselmassage', deel II: praktische vaardigheden en deel III: beroepshouding, vastgesteld door het bestuur van ANBOS. In deze exameneisen zijn de onderdelen concreet uitgewerkt. Zij vormen het uitgangspunt voor een goede inhoudelijke beoordeling.

Voor elk onderdeel wordt een beoordeling gegeven. Wanneer wordt voldaan aan het onderdeel wordt een 'V' genoteerd. Wordt er niet voldaan aan het onderdeel wordt een 'O' genoteerd.

Sommige onderdelen zijn 'cruciaal' voor het behalen van het examen. Deze cruciale onderdelen zijn op het beoordelingsformulier met een '*' aangemerkt en moeten in ieder geval voldoende zijn, anders wordt het praktijkexamen als onvoldoende beoordeeld.

- Om een voldoende te behalen dient aan alle cruciale beoordelingscriteria te worden voldaan, dus met een 'V' te worden aangemerkt. Voldoende betekent 'minimaal voldoende voor een beginnend beroepsbeoefenaar'.
- Een werkproces is goed wanneer aan alle cruciale beoordelingscriteria van dat werkproces foutloos en/of uitmuntend zijn uitgevoerd en ook de andere beoordelingscriteria voldoende zijn.
- Een werkproces is onvoldoende wanneer niet aan de cruciale beoordelingscriteria is voldaan.

De uitvoering van de praktijkopdrachten worden door twee assessoren onafhankelijk van elkaar beoordeeld aan de hand van een voorbedrukt beoordelingsformulier. Na afloop van het examen komen de beide assessoren tot een gezamenlijke beoordeling en noteren deze op het eindbeoordelingsformulier. De eindbeoordeling van het praktijkexamen wordt uitgedrukt in:

- 'onvoldoende'
- 'voldoende' of
- 'goed'.

Het eindresultaat dient 'voldoende' of 'goed' te zijn om te slagen voor het examen.

ANALYSE- EN BEHANDELPLAN
Praktijkexamen
'Bindweefselmassage'

naam examenkandidaat:	
examenummer:	
datum examen:	

ANALYSE

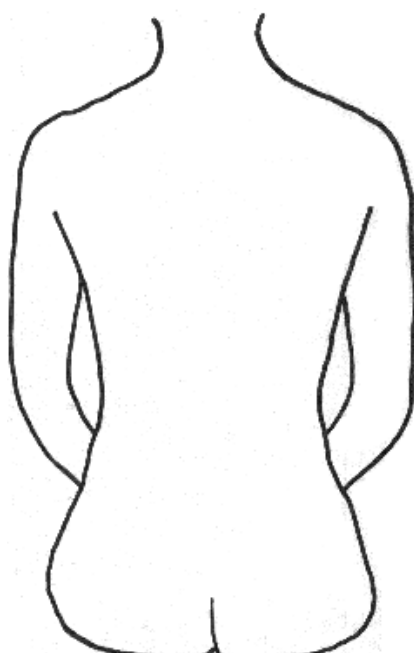
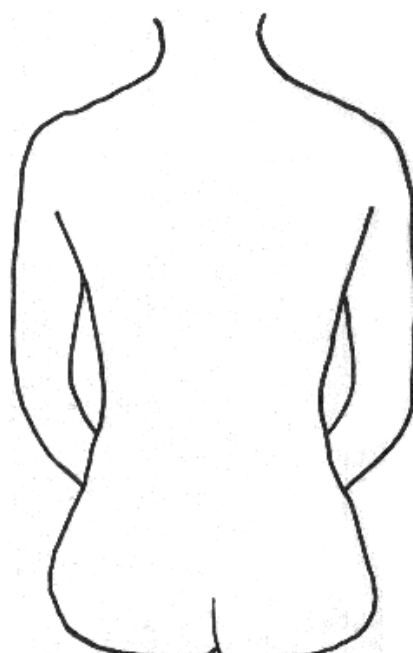
Gegevens cliënt	
naam cliënt:	
adres, postcode, woonplaats:	
geboortedatum:	
Relevante informatie t.b.v. behandeling (beroep, medicatie, onder behandeling van arts, ziektebeelden etc.)	
Advies t.a.v. de behandeling/kuur (frequentie, duur, kostenindicatie)	
Omschrijving huid van het te behandelen gebied	
Huidsoort gezicht: ☐ normaal ☐ droog ☐ vet ☐ gecombineerd ☐ vochtarm: algeheel / plaatselijk*	Huidproblemen gezicht ☐ acne: actieve ontstekingen / geen actieve ontstekingen* ☐ rosacea: actieve ontstekingen / geen actieve ontstekingen* ☐ rimpels / huidverslapping ☐ litteken(s) ☐ teleangiëctasieën ☐ doorbloeding: gestuwd / traag / versneld* ☐ anders, ...
Huidsoort benen: ☐ normaal ☐ droog ☐ vochtarm	Huidproblemen benen: ☐ panniculose ☐ striae ☐ verslapping ☐ littekens ☐ doorbloeding: spataderen / verwijde bloedvaatjes* ☐ anders, ...
Huidsoort buik: ☐ normaal ☐ droog ☐ vochtarm	Huidproblemen buik: ☐ panniculose ☐ striae ☐ verslapping ☐ littekens ☐ anders, ...
* streep door wat niet van toepassing is	

BEHANDELPLAN
(wat je gaat doen)

Indicatie		
Motivatie		
Rug		
Decolleté		
Nek-hals		
Gezicht: kaak		
Gezicht: mondgebied		
Gezicht: neus		
Gezicht: wangen		
Gezicht: ogen		
Gezicht: voorhoofd		
Benen		
Buik		
Motivatie keuze:		
Voorbehandeling		
Nabehandeling		
Nazorg en behandeladviezen		

SEGMENTAAL ONDERZOEK

	Sacraal	Lumbaal	Thoracaal	Cervicaal
Inspectie				
Temperatuur				

Huidzones	Bindweefselzones
Geef de huidzones aan in vlakken.	Geef de bindweefselzones aan met + en O. - actieve zones + ++ +++ - stomme zones O OO OOO
	

	Sacraal	Lumbaal	Thoracaal	Cervicaal
Reactiviteit				

EINDBEOORDELING

Praktijkexamen 'Bindweefselmassage'

Gegevens examenkandidaat	
Naam examenkandidaat:	
Nummer examenkandidaat:	
Datum:	

BEORDELING PER ONDERDEEL

cruciaal	Vorbereiden van de behandeling	O – V
	1. Installeren cliënt	
*	2. Uitvoeren segmentaal onderzoek	
	3. Uitvoeren analyse en opstellen behandelplan (incl. intake)	
Uitvoeren van de behandeling		
*	4. Uitvoeren voorbereidende massage segmentaal	
	5. Overgangen	
	6. Volledigheid	
	7. Contact	
*	8. Drukeffectiviteit	
	9. Afwisseling	
	10. Tempo en ritme	
*	11. Toepassing technieken	
Afronden van de behandeling		
	12. Fehlreactie	
	13. Informeren en adviseren over verzorging na de behandeling	

De kandidaat is geslaagd als minimaal aan alle cruciale onderdelen van dit examen is voldaan.

BEORDELING PRAKTIJKEXAMEN

Cijfer eindbeoordeling praktijkexamen	.....
Uitslag praktijkexamen 'Bindweefselmassage'	WEL / NIET* geslaagd

*Doorhalen wat van toepassing is

ONDERTEKENING ASSESSOREN

Assessor:
naam:
datum en plaats:
handtekening:

Assessor:
naam:
datum en plaats:
handtekening:

INFORMATIE VOOR DE CLIËNT

Praktijkexamen 'Bindweefselmassage'

Geachte cliënt,

U heeft aangegeven dat u als cliënt wil fungeren tijdens het praktijkexamen 'Bindweefselmassage'.

Om aan dit praktijkexamen deel te nemen:

- Voldoet u aan de eisen die worden gesteld aan een cliënt voor het 'Bindweefselmassage' (dit is de verantwoordelijkheid van de examenkandidaat);
- Spreekt en begrijpt u de Nederlandse taal.

Indien u jonger bent dan 16 jaar, dient u bijgaand toestemmingsformulier in te vullen en te laten ondertekenen door een van uw ouders/verzorgers.

Als u twijfelt over een van bovenstaande zaken, bespreek dit dan met de examenkandidaat die u benaderd heeft.

Voordat het praktijkexamen van start gaat, worden bij alle cliënten gecontroleerd of zij voldoen aan de gestelde eisen voor een cliënt van het praktijkexamen Bindweefselmassage. Als u hieraan niet voldoet, kunt u niet deelnemen als cliënt aan dit examen.

Tijdens het praktijkexamen wordt u als cliënt behandeld, net zoals dat in de schoonheidssalon gebeurt. U wordt dus uitgenodigd om zich echt als cliënt van de schoonheidsspecialist te gedragen.

U wordt mogelijk behandeld door een andere examenkandidaat dan degene door wie u benaderd bent om deel te nemen aan het praktijkexamen.

Waarschijnlijk zal de examenkandidaat wat nerveus zijn tijdens het examen. U helpt de examenkandidaat het best door uzelf te zijn en de relatie schoonheidsspecialist/cliënt aan te houden.

U hoort van de examenkandidaat hoe laat u verwacht wordt.

Tenslotte willen wij u hartelijk danken voor uw deelname als cliënt aan het examen.

Met vriendelijke groet,
De examencommissie.

